

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy
Radzików, 05-870 Błonie
Kontakt: s.bartosiak@ihar.edu.pl
www.ihar.edu.pl

Monitoring nasilenia septorioz pszenicy i pszenżyta - 2018.

Septorioza liści i plew może przyczynić się do poważnych strat ilościowych i jakościowych w plonie. Straty w plonie powodowane przez septoriozy zbóż mogą sięgać nawet 53%. Choroba pojawia się zwykle najpierw na dolnych liściach i sukcesywnie postępuje do górnych części rośliny. Septorioza może występować na kłosach (czynnik sprawczy – *Parastagonospora nodorum*) oraz na liściach.

**Septorioza plew, kłosy pszenżyta
(*Parastagonospora nodorum*)**

**Septorioza plew, kłosy pszenicy
(*Parastagonospora nodorum*)**

Typowe objawy septorioz zbóż

Parastagonospora nodorum – septorioza liści i plew

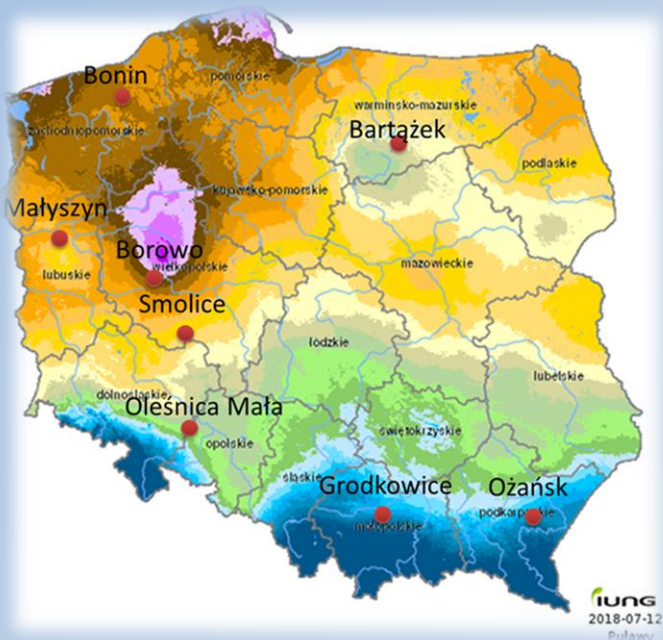

Zymoseptoria tritici – septorioza paskowana liści

Geograficzne lokalizacje punktów doświadczalnych nałożone na mapę bilansu wodnego za okres 2018.V.11 – VII. 10

(<http://www.susza.iung.pulawy.pl/KBW/06/>)

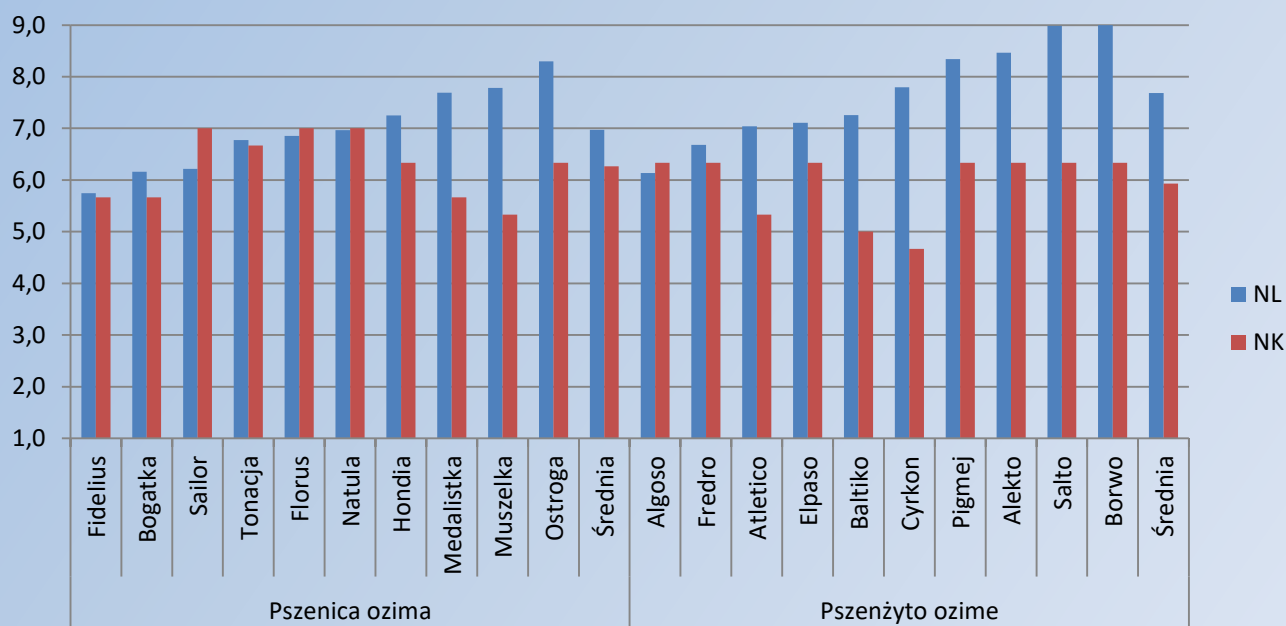
W 2018 roku warunki agrometeorologiczne były korzystne dla rozwoju septorioz w punktach doświadczalnych zlokalizowanych na południu Polski. W północnych regionach kraju notowano dotkliwą suszę co przyczyniło się do słabszego rozwoju zbóż i septorioz. Najsilniejsze porażenie notowano w Grodkowicach i Ożańsku. W 2018 roku najdotkliwszą chorobą pszenicy ozimej była Septorioza paskowana liści (*Z. tritici*), natomiast dominującym patogenem pszenicy ozimego był *P. nodorum* przyczyniający się do septoriozy liści i plew.

Ocena stopnia porażenia (1 podatny, 9 odporny) przez septoriozy liści (NL) i kłosów (NK) odmian pszenicy i pszenżyta w punktach doświadczalnych.

Gatunek	Lokalizacja	Średnia z NL	Średnia z NK
Pszennica ozima	Grodkowice	3,6	6,3
	Ożańsk	5,0	6,0
	Małyszyn	7,5	9,0
	Smolice	7,6	8,1
	Oleśnica Mała	7,9	9,0
	Bonin	8,4	8,8
	Borowo	9,0	9,0
	średnia	7,0	8,0
	Pszennyto ozime	Grodkowice	5,0
Ożańsk		6,3	7,0
Małyszyn		7,9	9,0
Smolice		7,9	9,0
Bonin		8,3	8,9
Oleśnica Mała		8,5	9,0
Borowo		9,0	9,0
średnia		7,6	8,3
NIR _{0,05} dla Pszennica ozima		0,699	0,623
NIR _{0,05} dla Pszenżyto ozime		0,698	0,543

Gatunek/Lokalizacja	Średnia z NL	Średnia z NK
Pszennica ozima	7,0	8,0
Fidelius	5,9	7,6
Muszelka	6,3	7,3
Medalistka	6,9	8,1
Hondia	7,1	7,9
Natula	7,1	8,0
Sailor	7,1	8,3
Bogatka	7,3	8,0
Florus	7,3	8,6
Tonacja	7,3	8,3
Ostroga	7,7	8,3
Pszennyto ozime	7,6	8,3
Cyrkon	6,7	8,0
Algoso	6,9	8,7
Atletico	7,3	8,1
Pigmej	7,3	8,3
Alekto	7,4	8,1
Salto	7,4	8,0
Baltiko	7,6	8,1
Fredro	8,1	8,4
Borwo	8,4	8,7
Elpaso	8,4	8,7

Ocena stopnia porażenia liści (1 podatny, 9 odporny) (NL) i kłosów (NK) odmian pszenicy i pszenżyta przez *Parastagoospora nodorum* w warunkach sztucznej inokulacji.

Udział procentowy gatunków grzybów nekrotroficznych powodujących septoriozę liści pszenicy i pszenżyta w 2018 roku.

Gatunek	Odmiana	% <i>P. avenae</i>		
		% <i>P. nodorum</i>	<i>f.sp. triticea</i>	% <i>Z. tritici</i>
Pszenica ozima	Borowo	0	0	0
	Małyszyn	43	1	56
	Bonin	37	0	63
	Smolice	3	2	95
	Oleśnica Mała	3	2	95
	Grodkowice	2	1	98
	Ożańsk	0	0	100
	Średnia	10,2	0,9	88,8
Pszenżyto ozime	Borowo	0	0	0
	Grodkowice	35	9	56
	Ożańsk	35	0	65
	Smolice	52	6	42
	Oleśnica Mała	60	40	0
	Bonin	75	0	25
	Małyszyn	100	0	0
	Średnia	61,9	3,9	34,3

Czynnik sprawczy	Objawy	Występowanie
<i>Parastagonospora nodorum</i>	Soczewkowate ciemnobrązowe plamy nekrotyczne lub żółte nekrozy, mogą występować na plewach i liściach.	pszenżyto , pszenica, jęczmień, żyto
<i>Parastagonospora avenae</i>	Soczewkowate ciemnobrązowe plamy nekrotyczne, patogen występuje najczęściej na liściach.	Owies, pszenżyto , pszenica
<i>Zymoseptoria tritici</i>	Ciemnobrązowe plamy nekrotyczne o nieregularnym kształcie, ograniczone żyłkowaniem, patogen występuje na liściach. Bardzo często obserwuje się obfite zarodnikowanie. Typowe objawy widoczne są na fotografiach zamieszczonych powyżej.	Pszenica , pszenżyto

Projekt został sfinansowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach Programu Wieloletniego na lata 2015-2020.

„Tworzenie naukowych podstaw postępu biologicznego i ochrona roślinnych zasobów genowych źródłem innowacji i wsparcia zrównoważonego rolnictwa oraz bezpieczeństwa żywnościowego kraju”

Więcej informacji o projekcie można znaleźć pod adresem: <http://pw.ihar.edu.pl/>